

Pustovník

VILADO STRANIC

MUŽ S LEOPARDEM

pustovník

✂ KNIHA PRVÁ ✂

pustovník

VLADO ŠTEFANIČ

MUŽ S LEOPARDOM

KUMRAN.SK

UKÁŽME SVOJU NÁDEJ

**Pustovník:
Muž s leopardom**

© 2020 Vlado Štefanič

Slovenské vydanie:

© 2020 KUMRAN, s. r. o.
Mýtna 62, 064 01 Stará Ľubovňa
www.kumran.sk

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto knihy nesmie byť
reprodukováaná, uložená do
informačných systémov ani inak
rozširovaná (elektronicky alebo
mechanicky) bez predchádzajúceho
písomného súhlasu vydavateľa.

Jazyková redaktorka a korektúra:

Silvia Semaková, Jana Kerekretyová,
Zuzana Guričanová

Zodpovedný redaktor:

Eva Štrbová

Návrh obálky a ilustrácie:

Peter Ličko

Grafická úprava:

Ludmila Králiková

Tlač:

Alfaprint, s. r. o.

Prvé vydanie:

ISBN 978-80-89993-27-7

Venujem všetkým, ktorí mali a majú
v mojom osobnom príbehu pustovníka
nezastupiteľné miesto:

Ježišovi.

Rodičom.

Súrodencom Marekovi a Matúšovi s rodinami.

Najúžasnejším deťom na svete:
Adelke, Matúškovi, Alžbetke a Márii.

Priateľom, ktorí ostávajú, hoci nemusia.

A všetkým, ktorí nosia v sebe nádej rozprávok a evanjelia,
že dobro napokon nad zlom zvíťazí.

CIERNA VODA

MODRÉ MESTO

POKOJNÉ VODY

ORLICA

DIABLOVA DOLINA

SLENEČNÉ MESTO

ZUBY SMRTI

JUŽNÉ MORIA

ZÁPADNÉ MORIA

PLYTKÁ
SKALA

S

SVETLICA

MŔTVY PRAMĚŇ

DIERA

BALIHOR

KRVAVÉ

JAZERO

TRPASILČÍ LES

ZHOR

HRANICA

PROLÓG

Strieborný vládca nočnej oblohy rozohnal mračná a matné biele svetlo sa rozlialo po čiernej krajine. Žena, od päty až po bradu zahalená do čierneho pláštá, vystúpila z tieňa. Bola vysoká a štíhla ako strom, ktorého konáre bez lístia sa ťahajú až do neba. Biele a neprirodzené rovné vlasy jej padali na čierne ramenná. Držala ich tenká členka z hnedej kože, ozdobená jednoduchou perlou, ktorá jej na čele v matnom svite mesiaca žiarila nezvyčajne silným svetlom. Krásu mladej ženy zvyrazňovali zaoblené líčne kosti a medzi nimi dve veľké sivé oči. Úzke pery vzbudzovali dojem plachosti a zakríknutosti.

Žena pristúpila na okraj odkrytej bašty. Vystrčila spod pláštá biele ruky a odopla si medenú sponu pod krkom. Čierny plášť jej padol k bosým nohám. Jej nahé telo bolo hladké ako vosková svieca. Ničím sa nepodobalo na ženu. Bolo bez vrások, chlfov a obrysov svalstva, ktoré by v tom matnom svetle mohlo na jej lesklej pokožke robiť tieň. Spod obnažených ramien, tam, kde by mali byť lopatky, jej na chrbte rástli dve krídla, ktorých operené konce sa dotýkali špinavej kamennej podlahy.

Žena sklonila hlavu a roztvorila krídla. Zhlboka sa nadýchla. Potom ešte raz a ešte raz.

Každým ďalším nádychom sa jej krídla zväčšovali. Boli veľké, až úplne zaclonili baštu, z ktorej sa dívala na mesto pod sebou. Vystúpila na kamenné zábradlie na jej okraji, zložila ich a strmhlav sa hodila dolu. Chvíľu padala, potom krídla otvorila a preletela nad prvé domy, ktoré zatienila, akoby sa na nebi preháňal obrovský drak.

Letela nad mestom ako šarkan. Nad domami, z ktorých vychádzal hustý sivý dym. Nad ulicami, v ktorých horeli a tleli drevené barikády. Boli plné mŕtvych tiel, nad ktorými už nedočkavo krúžili zdochlinári. Na veľkom nádvorí, hneď za bránou do mesta, boli zhromaždení vojaci. Muži, ktorí jej namiesto smrti prisahali vernosť. Mlčky sa zohrievali pri ohňoch v železných košoch.

Žena s obrovskými krídlami zosadla na hradbách, z ktorých viseli obesenci. Znova krídla zložila a natiahla ruky. Opäť sa zhlboka nadýchla. Spod nechtov jej začali rásť dlhé pazúry.

Jedným rýchlym švihom prerezala lano, na ktorom visel mŕtvy muž. Bezvládne telo sa skotúľalo dolu hradbami a dopadlo na zem. V diaľke lesa zahúkala sova a cez lúku pod hradom prebehla líška.

Žena s krídlami kráčala po hradbách odvážne a isto. Rad-radom prerezávala laná a vyschnuté telá obesených mužov, žien a detí padali pod vysoké kamenné múry, čo obkolesovali hrad a mesto. Keď hradby vyčistila, narovнала sa a rozťahla krídla. Najskôr vzlietla do výšky, skoro až nad oblaky, a potom sa strmhlav spustila k nádvoriu, kde odpočívali vojaci. Krúžila nad nimi ako sokol, keď z výšky pozoruje korisť.

„Spáľte telá,“ zasyčala hlasom, ktorý väčšmi pripomínal havraní škrekot ako človečí hlas. „Spáľte telá z ulíc a domov. Spáľte ich všetky...“

Krúžila nad nimi, kým sa nedali do pohybu. Znova vzlietla k oblakom a z výšky všetko pozorovala. Užívala si výhľad na krajinu, ktorú jej ako na dlani odkryl jasný mesačný svet.

„Čoskoro moje,“ syčala. „Čoskoro bude všetko moje...“

prebudenie

ČASŤ PRVÁ

PRVÁ

Vlhký a slaný vzduch od mora sa oprel Pustovníkovi do tváre. Muž zadržal koňa a čiernu kapucňu spustil z hlavy na ramená. Výrazné hnedé oči, vystupujúce líčne kosti, niekoľkotýždňové strnisko a podlhovastá jazva, ktorá mu padala od oka až k brade, spôsobovali, že mladý muž vyzeral ako zanedbaný starec.

Zoskočil na zem. Na chrbte koňa mu pred sedlom visela zviazaná čarodejnica. Hlavu mala schovanú do hnedej kapucne. Čosi zamrmlala, ale nebolo jej rozumieť.

„Cítiš to?“ otočil sa k nej a zhlboka sa nadýchol. Slané vône od mora sa miešali so sladkými vôňami lúk. Žena neodpovedala.

Muž dvihol bradu, urobil dva kroky pred koňa a zadíval sa na krajinu, ktorá vyzerala ako maľba, o ktorú by sa bili tí najbohatší páni na svete.

Z mora vystupovala najskôr piesočná a potom aj trávnatá krajina. Všade, kam len jeho oko dovidelo, boli lúky a pastviny. Holá zelená zem. Krajina bez stromov a kríkov. Na jej pravej strane vystupovali z piesku a lúk do výšky dva ostré čierne kamene. Siahali skoro až do neba. A zaberali kus zeme, na ktorý by sa zmestili všetky osady z okolia. Volali ich Zuby smrti, keďže v sebe skrývali silu, ktorá bola schopná zožrať polovicu krajiny.

Ludia rozprávajú legendy o tom, ako sa pred mnohými stáročiami jeden z kameňov zrútil do mora. Stometrový stĺp rozrezal more na dve polovice a vyzdvihol k nebu vlny také vysoké, že takmer olizovali hviezdy na nebi. Zaplavili polovicu krajiny a zabili všetko živé, čo im stálo v ceste. More sa nakrmilo, lenže trvalo mu

mesiace, kým si všetku svoju živú i neživú korisť odnieslo naspäť do seba. Krajina sa na dlhé mesiace ponorila do ticha. Nebolo v nej ani kvílenie, ani volanie o pomoc. Len hukot vody, ktorá sa z kopcov valila do dolín a z dolín naspäť do mora. Vraj niet na zemi človeka, ktorý by mohol povedať, že nemá predka, čo by neodpočíval na morskom dne.

Niekoľko desiatok rokov po vlnobití sa zrútil druhý kameň. Nepadol však do mora, ale na pevninu. Zem pukla a polovicu kameňa schovala do seba. Z jej útrobov vytryskol gejzír špinavej lávy. Slnko sa zatmelo na niekoľko dní a nocí. Oblak prachu sa vznášal nad krajinou, kým ho nerozفúkali južné vetry od mora. Ľudia vtedy vraveli, že to im more prišlo na pomoc. Vraj sa chcelo revanšovať za skazu, ktorú vykonalo pri prvom zlomenom kameni.

Padnutý kameň vytvoril na pevnine hradbu, ktorá bola vyššia a pevnejšia než akákoľvek iná, akú dovtedy urobil človek vlastnými rukami. Nedalo sa na ňu vyliezť, preliezť ju, iba obísť. Aj preto sa vtedajší pán zeme rozhodol na päte ostatných dvoch trčiacich stĺpov postaviť hrad a mesto. Nedobytnú pevnosť, ktorú z jednej i druhej strany chránili kamene – dva, čo ešte stáli, i dva, čo už padli.

Mnohí ho vtedy od toho odhovárali, že je to nebezpečné. On však vravel, že ak kameň padne znova, beztak všetci zahynieme!

Pustovník sa díval do červenej gule nad hladinou mora. Zoslabla a dovolila, aby sa jej človek pozrel do očí. Príroda je už raz taká. A v nej všetko živé po celodennom trmácaní krajinou a oblohou stráca svoje sily.

„Ak sa poponáhľame, budeme tam pred nocou,“ povedal nahlas, akoby to hovoril zviazanej žene na koni, hoci neočakával, že by mu k tomu chcela čarodejnica niečo povedať.

Muž opäť vysadol na koňa a obzrel sa za seba cez pravé plece. Leopard, ktorý v neskorom svetle žiaril ako pozlátená socha, ležal tridsať metrov v tráve za nimi a podvečerná krajina pod kopcom ho vôbec nezaujímala. Najskôr si oblízal papuľu a potom dlhým ružovým jazykom čistil kožuštek pod pravou zadnou labou.

„Vyzerá, že sa dnes nažral,“ pomyslel si Pustovník. Upravil zajatkyňu pred sedlom, aby sa mu cestou neskotúlala na zem. Znova si natiahol kapucňu na hlavu a popchol koňa. Len čo sa pohli, leopard sa postavil a nehlučne ich nasledoval.

Pred bránou do mesta Pustovník zoskočil z koňa a čakal.

Leopard sa opatrne priblížil, obtrel sa mu o nohu a ukázal zuby. Pohľad na jeho štíhle, pružné a svižké telo nikdy neomrzí. Jeho dozlata sfarbená kožušina bola posiatá maličkými bodkami i menšími kruhmi. Dlhý ohnutý chvost držal nad sebou, akoby to bolo kormidlo lode. Hlavu držal hore a pohľadom hľadal oči svojho človečieho priateľa.

Muž pokľakol na koleno a naklonil sa k nemu. Najskôr sa díval do jeho bledozelených očí a až potom sa odvážil položiť na neho ruku. Priblížil sa k nemu tvárou a čosi mu šepkal do ucha. Leopard sklopil svoje maličké uši, vyceril dlhé a ostré zuby a zavrčal.

Pustovník vstal. Vždy tak robieval. Najskôr čakal, či sa k nemu pripojí, a až potom mu vysvetľoval, prečo chce vstúpiť medzi ľudí.

Ani on, rovnako ako jeho divoký priateľ, sa medzi vysokými múrmi necíti v bezpečí. Divočina je ich domovom. Obloha, ktorú nezakrýva strop, a košaté stromy, ktorým nebránia kamenné steny, aby sa natáhovali z jedného konca sveta na druhý. Číry vzduch, oblaky, čo začínajú na vrcholcoch zasnežených štítov, a čisté vody pod nimi. Mestá sú pre skrotených. A to nie je ani on, ani jeho leopard.

Pustovník verí, že leopard sa slobodne rozhoduje, či ho bude alebo nebude nasledovať do mesta. Dosiaľ sa však nikdy nestalo, aby ho opustil.

Leopard nie je domáca mačka. Ľudia si to niekedy myslia, a keď ich vidia spolu na cestách, skláňajú sa k šelme, mysliac si, že ju môžu škrabať pod bradou. Lenže táto nie je skrotená a už vôbec nie krotká. Pustovník vie, že leopard je divoké zviera. Nebezpečné zviera. A slobodné. Nikdy ho nepriviazal ani na reťaz, ani na šnúru a nikdy mu nekázal, čo má robiť. Naopak, vždy mu vysvetľuje, čo sa chystá robiť on.

Veľká železná brána za mrežou, ktorá bola ešte vytiahnutá, sa s rachotom otvorila, len čo sa muž narovnal. V blate po nej ostala hlboká brázda.

Bolo už takmer tma, keď muž v sprievode divokého priateľa vstúpil do tieňa tunela. Hneď za bránou boli po stenách na dlhých reťaziach zavesené šikmé plošiny, ktoré boli až po strop naložené veľkými balvanmi. Ak by na mesto zaútočil nečakaný nepriateľ,

bránu by hneď zasypali, aby bolo mesto v bezpečí. Zavalili by tak jedínú schodnú cestu dnu, keďže cez stáročia slaným morom leštené kamene, z ktorých sa stali hradby, by nedokázal preliezť nik.

„Pustovník,“ oslovil ho natešene jeden zo štyroch ozbrojených mužov hneď za bránou, „vrátil si sa...“

„Ako som slúbil,“ vravel s úsmevom muž a jedným okom sledoval leoparda. Vždy mu trvá niekoľko minút, kým si na cudzích ľudí zvykne. Nezastavovali sa.

„Moja pani ťa vyčkávala každý deň,“ dodal strážnik, aby vedel, že pod Zubami smrti je vždy vítaný.

Muž obkolesený koňom z jednej a leopardom z druhej strany ho priateľsky poklepal po pleci a vstúpil na široké námestie, učupené pod jedným zo zvalených kameňov.

Mesto bolo na dne obrovskej prírodnej priepasti. Z jednej strany padnutý kameň a z druhej akoby do skaly vytesaný hrad a nad ním do neba vytiahnutá kamenná veža bez okien a života.

Rozsiahlu šírину pred vstupom do mesta osvetľovali ohne zo železných košov. Boli tam stajne a pred nimi uviazané kone. Stanovištia pre vojakov, malé obchody, krčma, ba aj lavice a stoly, odkiaľ k nemu prichádzala vrava a krik. Na konci sa šírina ako rozvodnená rieka delila na desiatky úzkych uličiek, cez ktoré ako pracovité mravce pendlovali mešťania.

Predmestie bolo aj napriek pokročilému času plné ľudí. Panoši, ktorí sa starali o kone. Krčmár, ktorý rozveseľoval svojich hostí falošným spevom. Vojaci, ktorí posediačky odpočívali opretí o drevené kasárne, kým iní si precvičovali šerm či streľbu z luku. Žobráci, ktorí sa zohrievali pri ohňoch. A deti, ktoré sa naháňali pomedzi stoly, až kým služobnej nepraskli nervy a nevyhnala ich na dvor. Potom behali okolo ohňov, pomedzi žobrakov a vojakov, ktorí nahlas kliali na rodičov, že sa nevedia postarať o svoje pojašené deti.

Deti sa prestali naháňať, len čo sa ukázal muž s leopardom. Hneď ho obstúpili a okrikovali zo všetkých strán.

Muž zastal, sklonil hlavu a jedným okom sledoval leoparda pri nohách. Obaja vedeli, čo bude nasledovať. Akoby predohra plná kriku, jasotu, osláv a zbytočných otázok, kým ich vpustia hlbšie do ulíc, čo jeho obťažovalo a šelmu znervózňovalo. Stávalo sa to vždy, keď vstupovali do mesta alebo do osady, kde sa neukázali už dlhší čas.

Pustovník by si želal, aby každé mesto malo svoj tajný vchod, ktorým by sa nepozorovane dostali dnu aj von bez toho, aby sa museli predierať zvedavým davom.

Kým jeho leopard sa zvyčajne hneď potichučky odplazí na bezpečné miesto, on sa bude musieť brániť pred rukami, ktoré sa ho budú chcieť dotknúť, a slovami, ktoré ho budú oslavovať, akoby ani nebolo väčšieho hrdinu na zemi.

Vedel, že mu nechcú ublížiť. A že každé slovo, ktorým sa ho dotýkajú, myslia vážne, akoby to bola modlitba. Pre neho však bolo vždy vzácnejšie ticho, viac ako ten hluk. Stačilo by jednoduché gesto. Úklon hlavy alebo ruka zdvihnutá na pozdrav. Usmievavé oči alebo palec hore. To stačí. Veď slová vedia byť falošné väčmi než spontánne gestá a rýchlo zaniknú pod ťarchou nových slov.

„Naozaj si videl bieleho medveďa?“ kričal na neho ryšavý chlapec a čapica mu padla do blata, keď sa cez neho tlačilo dievča s kvetmi vo vlasoch.

„A teraz už budeš bývať tu?“ pýtalo sa iné. A potom aj ďalšie.

„Naučíš ma bojovať?“

„Môžem tú veľkú mačku pohladit’?“

„Povieš mi, ako si zabil toho jaštera, čo mal hlavu ako vlk?“

„Pustovník, Pustovník, Pustovník!“ prekrikovali sa deti.

Každé chcelo čosi povedať, niečo sa dozvedieť a pripomenúť mu, že v ich detskom svete je on najväčší hrdina. Muž stále jedným okom sledoval leoparda, keďže vedel, že ten zbytočný rozruch ho zavše znervózni. Tiež však vedel, že kým mu nehrozí nebezpečenstvo, jeho leopard neublíži nikomu.

„Poďte za mnou,“ volal na deti muž, žmurkol a rukou im ukázal, aby sa presunuli od leoparda ku koňovi, kde to bolo zaiste bezpečnejšie, „najskôr vás naučím toto, až potom všetko ostatné...“

„Koho tu máš?“ pýtalo sa ho dieťa a štuchlo nedočkavo do čarodejnice na koni.

„To je dar,“ tváril sa Pustovník dôležito, „a keďže to nie je dar pre teba, musíš o ňom mlčať, aby sa o ňom ten, komu je určený, nedozvedel skôr, než mu ho prinesiem...“

„Mlčať,“ zopakovalo jedno a po ňom aj ostatné deti.

„Presne tak,“ prižmúril oči a pritlačil na hlas, aby znel drsnejšie, „mlčať!“